

DANSK SKAK UNION
SKAKNÆVNET

Den 8. december 2025

SAG nr. 221

KENDELSE

Parter og påstande:

Klagen er indgivet den 12. november 2025 af en spiller, som deltog i Midtjysk EMT 2025. I 3. runde tabte klageren sit parti på tid. Klagen vedrører spilleforholdene og modstanderens adfærd under partiet.

Klageren har fremsat påstand om, at resultatet af partiet ikke står ved magt.

Klagedepositum er indbetalt af klageren.

Sagens omstændigheder og behandling ved tidligere instanser:

Klageren indgav klage til turneringslederen, som ikke gav medhold i klagen. Turneringslederens afgørelse blev påklaget til turneringskomitéen, som traf afgørelse den 24. oktober 2025.

Turneringskomitéens afgørelse lyder således:

” ...

Klageren indgav følgende klage dateret 10. september 2025 til turneringskomitéen.

Turneringsleder / Dommer [TL] har indsat afgørelse og kommentarer til de enkelte dele med **FED**.

"Jeg deltog ved Midtjysk EMT om mandagen, hvor jeg ad flere omgange har påpeget overfor turneringslederen at forholdene langt fra er overholdt. Ved første runde måtte jeg 15-20 gange bede de øvrige spillere i turneringslokalet om at dæmpe sig. Der blev både snakket ved brætterne efter endt spil samt i spillelokalet af tilskuere. Endvidere måtte jeg to gange bede en spiller om at lade vær med at knuse tomme sodavandsdåser i spillelokalet. Det er til trods for at der i skakhåndbogen står 12.1 Dommeren skal påse, at FIDEs regler for skak overholdes.

12.2 Dommeren skal:

12.2.1 sikre fair play.

12.2.2 sørge for de bedste forhold for turneringen.

12.2.3 sikre at gode spilleforhold opretholdes.

12.2.4 sikre at spillerne ikke forstyrres.

12.2.5 overvåge turneringens afvikling.

12.2.6 tage specielle forholdsregler til fordel for handicappede spillere og for de (spillere) der har brug for lægelig bistand.

12.2.7 følge FIDEs "Anti cheating Rules" eller "Guidelines"

Turneringslederen gjorde intet, og jeg gjorde turneringslederen opmærksom på at der var al for meget larm i spillelokalet fik jeg blot at vide "Jeg skruer blot ned for mit høreapparat".

[TL]: [Klager] tager mit udsagn ud af dens rette kontekst hvilket jeg også i mailkorrespondance har gjort ham opmærksom på inden han fremsendte denne klage til TK. Mit udsagn om at jeg skruer ned for mit høreapparat kom fra vores snak om hvad vi personligt kan gøre hvis lydniveauet er generende, her nævnte jeg så den mulighed mine høreapparater giver mig. Det har intet at gøre med hvordan jeg agerer som turneringsdommer. Desuden har jeg også ila. første runde tysset på et par deltagere, bl.a. [Spiller A] og [Spiller B]. Derudover nævnte [Klager] intet om at vi, på hans foranledning, fra og med 2. runde flyttede udsalget af kage og brød til et andet lokale end spillelokalet.

Ved anden runde har jeg ingen kommentarer til, da jeg var færdig efter et kvarter.

Ved tredje runde sad jeg skulder ved skulder med turneringslederen på min venstre side. Her måtte jeg i løbet af mit parti tysse 10-15 gange på de øvrige spillere i lokalet hvor turneringslederen på intet tidspunkt tager affære. På et tidspunkt måtte jeg tre gange på tre minutter bede spillerne om på min højre side af mig bede om at tie stille. Her greb turneringslederen heller ikke ind selvom turneringslederen har siddet omtrent to meter fra de forstyrrende spillere.

[TL]: Jeg har ikke registreret unødigt uro omkring mig. Desuden har [klager] ikke på noget tidspunkt bedt mig om hjælp.

Endvidere spiste min modstander kage ved brættet. Dette er overtrædelse af § 11.5

§ 11.5 Det er forbudt at forstyrre eller genere modstanderen, på hvilken måde det end sker. Dette omfatter urimelige krav eller urimelige remistilbud eller have en støjkilde med i spillelokalerne.

[TL]: At spise kage ved brættet er i sig selv ikke en forstyrrelse af modstanderen men en meget, meget almindelig praksis set ved utallige turneringer, både EMT og holdskak, landet over.

§ 11.6 Overtrædelse af enhver del af §§ 11.1 til 11.5 skal straffes i henhold til § 12.9.

Ifølge tidligere domme betragtes det at spise ved brættet som en overtrædelse af både punkt 11.5 og 12.2.2, hvor turneringslederen er forpligtet til at gribe ind. Ligeledes fremgår der FIDEs dommermanuel følgende

§ 9.5 The players should not eat at the chessboard during the game

[TL]: Hvad der fremgår af § 9.5 er at man ikke BØR spise ved brættet. Det er altså ikke et forbud men en henstilling, som indebærer at man ved at spise - selvfølgelig - udviser passende hensyn til modstanderen således denne ikke generes. Dette har jeg iøvrigt også gjort [klager] opmærksom på via vores mailkorrespondance hvor jeg som eksempler nævnte stærke ostemadder og gulerødder som eksempler på hvad man ikke kan spise ved brættet uden at genere sin modstander.

Turneringslederen sad ved samme bord og havde alle chancer for at gribe ind. Da turneringslederen blev informeret om at det var en overtrædelse af reglerne at spise ved brættet sagde turneringslederen følgende "Det er ikke ulovligt at spise ved brættet" og "Det vil jeg gerne udfordre. Hvad så hvis man drikker en smootie? Så spiser man potentielt ved brættet". Jeg var nærmest målløs og svarede høfligt igen "At vi måtte holde os til virkeligheden og her spiste min modstander kage og drak ikke smootie".

[TL]: Min snak om smoothies er en del af min snak med [Klager] om hvorvidt det at spise ved brættet er forbudt, hvor han nævnte at ifølge hans opfattelse må man gerne drikke ved brættet men ikke spise. Her prøvede jeg så at "udfordre" ham ved at påpege et eksempel på en gråzone mellem at drikke og at spise. Igen tager han et af mine udsagn ud af dets rette kontekst.

Ad flere omgange snakkede min modstander til mig under partiet. "Så står vi lige" og "Det er da en trussel" er nogle af de mange ting der blev sagt. Ved træk 39. spillede min modstander c4, men han trykkede ikke på uret. Jeg gik i tænkeboks, hvor begge mine arme holdt mit hoved. Efter lidt tid bliver min modstander i tvivl og begynder at skubbe til min underarm som holdt mit hoved. Derudover sætte min modstander den ene arm over brættet for at tage mit fokus og tage fat i mit noteringspapir samtidig med at han snakkede til mig. Det er uhørt og her sad turneringslederen forsat lige ved siden af mig. At bevidst at skubbe til underarmen betragtes som en grov overtrædelse af § 11.6. Dette er så et forstyrrende element, og med de advarsler min modstander burde have fået af turneringslederen inden denne hændelse for at spise ved brættet samt at snakke til mig, burde turneringslederen have givet en hårdere straf til modstanderen.

[TL]: Denne hændelse har jeg ikke registreret, og [Klager] har ikke på noget tidspunkt bedt om min assistance.

12.9 Dommeren kan gøre brug af en eller flere af følgende straffe:

12.9.1 Advarsel

12.9.2 Forøgelse af modstanderens resterende betænkningstid

12.9.3 Nedsættelse af den skyldige spillers resterende betænkningstid

12.9.4 Forøgelse af modstanderens score i partiet til det maksimale antal point der kan scores i det parti.

12.9.5 Nedsættelse af den skyldige spillers score i partiet

12.9.6 Erklære partiet for tabt for den skyldige spiller (dommeren skal også beslutte modstanderens score)

12.9.7 Bøde som er bekendtgjort på forhånd.

12.9.8 Udelukkelse fra en eller flere runder.

12.9.9 Bortvisning fra turneringen.

Da jeg ved træk 50 taber på tid, burde ikke kunne lade sig gøre såfremt at turneringslederen havde fulgt de gældende skakregler. Min modstander burde enten have fået så mange advarsler for overtrædelser at § 12.9.5 eller § 12.9.6 burde være håndhævet af turneringslederen. Som minimum burde § 12.9.2 være håndhævet hvilket ikke havde gjort at jeg have tabt på tid ved træk 50.

[TL]: Eventuel håndhævelse af 12.9.2 er ikke en sikring mod at tabe på tid.

Jeg anerkender fulgt ud at hverken turneringslederen har haft et formål ikke at overholde reglerne, samt at min modstander på intet tidspunkt har gjort noget i ond tro. Dog er både turneringslederen og min modstander forpligtet til at overholde gældende regler.

Nørre Snede Skakklub er et godt sted at være, og jeg er kun blevet mødt med gode mennesker. Jeg vil gerne deltage en anden gang, men det skal være under gældende skakregler som alle skakklubber af DSU er forpligtet til at overholde.

Som et resultat af de mange regelbrud fra min modstander i tredje runde som burde have givet flere straffe under punkt 12.9 indgiver jeg en officiel klage. Turneringslederen burde have løst opgaven bedre efter så mange anvisninger, hvilket havde gjort, at jeg ikke havde tabt på tid ved træk 50. På baggrund heraf kan resultatet af partiet ved tredje runde ikke stå ved magt."

Turneringskomiteen har modtaget følgende redegørelse fra modstanderen i 3. runde:

"Hermed min beskrivelse af partiet.

Han kom hurtig foran med en bonde men udnyttede ikke fordelene og jeg fik udlignet igen der var en remisagtig stilling han brugte meget tid og tabte på tid blev stadfæstet af [TK medlem] jfr vores indbydelse og program.

Jeg spiste brød ved partiet som Vi alle gør.

Der opstår en situation under partiet hvor han tænker i min tid jeg var i tvivl om han havde rykket og beder om at låne hans notering hvilket han afviser.

Jeg trykker på uret hvilket var korrekt.

Da jeg havde glemt at trykke på det.

Efter partiet giver han mig ret i at jeg tog fejl men han sagde ikke noget der gav anledning til at han ikke ville anerkende partiet.

[TK medlem] kan sikkert bekræfte dette om nødvendigt.

I stedet begynder han at diskutere mange løse påstande med dig.

[Spiller C] og [Spiller D] har begge nogle fysiske handicap der gør at de ind imellem larmer en del.

Vi sagde flere gange til dem, at de skulle dæmpe sig.

Jeg var ikke generet af det [klager] kunne igen have henvendt sig til [TL]

Hvis det var for meget.

Mener at resultatet skal stå ved magt.

Ellers skulle han på spilleaftenen have anfægtet det og bedt dig kikke på det”

TK bemærkninger:

TK er enig med klageren i, at det er TL's ansvar at sikre gode spilleforhold. Det bemærkes også, at det forsøges at dæmpe støj ved f.eks. at flytte kagesalg og tysse på spillere. Der er ikke andre i turneringen der har haft bemærkninger til støjen.

TK bemærker at TL kan skride ind overfor overtrædelser men ikke nødvendigvis med tidstillæg. Dette kræver også at spiller henvender sig til TL under partiet for der kan gøres noget. TK er enig i TL's bemærkning om at indtagelse af kage ikke er i uoverensstemmelse med §11, §12 og dommermanualen. Et turneringsreglement vil godt kunne angive et forbud mod indtagelse af fødevarer, men idet kagen er solgt på spillestedet og der ikke står noget om det i turneringsreglementet, må det anses for at være acceptabelt at spise kage ved brættet. Dette har været almindelig kutyme i Nr. Snede skakklub altid.

Omkring de evt. sanktioner der kunne være givet under partiet kræver dette også at spilleren henvender sig til TL under partiet, ellers har TL ikke nogen mulighed for at

gøre noget kun hvis han tilfældigt opdager disse hændelser da der jo ikke står en dommer og overvære alle partier i disse mindre lokale turneringer.

Således som sagen foreligger oplyst for Turneringskomiteen, finder Turneringskomiteen ikke grundlag for at udtale kritik af dommeren. Turneringskomiteen lægger herved vægt på, at dommeren efter det oplyste har reageret på klagerens indsigelser under partiet, og at dommeren efter et konkret skøn ikke har fundet grundlag for at skride ind, herunder med advarsel eller andre sanktioner. Som anført i forordet i FIDE's reglement for skakspillet kan reglerne ikke omfatte alle mulige situationer, der kan opstå under et parti, og alt for detaljerede regler ville fratage dommeren dennes frie dømmekraft og forhindre dommeren i – efter et konkret skøn – at finde den mest retfærdige og logiske løsning. Det forhold, at reglerne således overlader dommeren et betydeligt skøn – herunder også til ikke at skride ind i anledning af en indsigelse – er dog ikke til hinder for, at Turneringskomiteen efter en konkret vurdering vil kunne tilsidesætte dommerens skøn og afgørelse, navnlig hvis skønnet er åbenbart forkert, eller grundlaget for afgørelsen i øvrigt er behæftet med væsentlige fejl. Dette ses ikke at være tilfældet i denne sag.

Turneringskomiteens afgørelse:

TL's afgørelse stadfæstes og resultatet af partiet i 3. runde står ved magt.

...”

Skaknævnets bemærkninger:

Klageren har på Skaknævnets forespørgsel bekræftet, at klagen alene vedrører 3. runde.

Som anført af turneringskomiteen er det turneringslederens ansvar at sørge for gode spilleforhold, herunder at søge at undgå, at spillerne forstyrres af f.eks. støj. Turneringslederen skal endvidere sikre fair play og overvåge turneringens afvikling, jf. FIDE's regler for skakspillet § 12.2.

Støj i spillelokalet

Skaknævnet lægger efter turneringslederens bemærkninger til grund, at han trods sin tilstedeværelse i spillelokalet ikke bemærkede unødigt uro, og at klageren heller ikke henvendte sig til turneringslederen herom.

Herefter har Skaknævnet ikke grundlag for at fastslå, at turneringslederen burde have grebet ind.

Kagespisning ved skakbrættet

Det er forbudt at forstyrre eller genere modstanderen, på hvilken måde det end sker. Dette omfatter urimelige krav eller urimelige remistilbud eller have en støjkilde med i spillelokalerne, jf. FIDE's regler for skakspillet § 11.5.

Hverken EMT-reglementet eller FIDE's regler for skakspillet indeholder et udtrykkeligt forbud mod at spise ved brættet.

FIDE's håndbog for skakdommere indeholdt tidligere en henstilling/anbefaling om, at spillerne ikke spiser ved skakbrættet under partiet ("The players should not eat at the chessboard during the game"). Denne henstilling/anbefaling er udgået af den nugældende håndbog.

Det kan lægges til grund, at der blev solgt kage under turneringen og i forbindelse med rundens afvikling, og at der i invitationen til turneringen ikke var fastsat forbud mod at spise ved skakbrættet.

Skaknævnet er herefter enig med turneringskomitéen i, at det ikke var i strid med reglerne gældende for afviklingen af turneringen, at klagerens modstander i 3. runde spiste kage ved skakbrættet under partiet. Skaknævnet finder dog grund til at understrege, at spillere, som spiser ved skakbrættet under partiet, skal være særligt opmærksomme på, at indtagelsen skal ske på en så diskret måde, at forbuddet mod at forstyrre eller genere modstanderen ikke overtrædes. Skaknævnet bemærker, at spillere, som deltager i mindre, lokale turneringer, må være forberedt på, at der er en afslappet stemning, hvor det ikke er ualmindeligt, at spillere ved skakbrættet spiser f.eks. kage, som sælges på spillestedet, og at spillere, som kan føle sig generet heraf, kan rette henvendelse til turneringslederen med forespørgsel om retningslinjerne inden eventuel tilmelding til turneringen.

Henvendelser fra modstanderen under partiet

Skaknævnet lægger efter turneringslederens bemærkninger til grund, at han trods sin tilstedeværelse i spillelokalet ikke bemærkede, at klageren blev forstyrret eller generet af modstanderens henvendelser eller adfærd i øvrigt, og at klageren heller ikke henvendte sig til turneringslederen herom.

Herefter har Skaknævnet ikke grundlag for at fastslå, at turneringslederen burde have grebet ind.

Ajourføring af noteringslisten

Under et parti med noteringspligt skal noteringslisten være synlig for turneringslederen under hele partiet, jf. FIDE's regler for skakspillet § 8.2. En spiller har derimod ikke krav på at se modstanderens noteringsliste.

Spørgsmålet er herefter, hvordan en spiller, som er i tvivl om, hvorvidt han/hun er ajour med sin noteringspligt, bør reagere.

Som anført i Skaknævnets kendelse i sag nr. 218 er reglerne ikke til hinder for, at en spiller under partiet fremsætter rimelige krav eller anmodninger over for modstanderen. Dette omfatter efter Skaknævnets opfattelse også en anmodning i egen betænkningstid om at måtte se modstanderens noteringsliste med henblik på at sikre, at egen noteringsliste er ajourført. Hvis modstanderen ikke ønsker at medvirke hertil, kan spilleren tilkalde turneringslederen og anmode om dennes bistand.

Skaknævnet lægger efter turneringslederens bemærkninger til grund, at han trods sin tilstedeværelse i spillelokalet ikke bemærkede, at klagerens modstander fysisk forsøgte at få adgang til klagerens noteringsliste, herunder ved at skubbe til klagerens underarm, og at klageren heller ikke henvendte sig til turneringslederen herom.

Herefter har Skaknævnet ikke grundlag for at fastslå, at turneringslederen burde have grebet ind.

Skaknævnet bemærker, at en spiller, som under partiet føler sig forstyrret eller generet af modstanderen eller andre, men som oplever, at turneringslederen ikke er opmærksomhed herpå eller tilsyneladende undlader at reagere, må gøre indsigelse over for turneringslederen under partiet, således at turneringslederen kan vurdere situationen konkret og aktuelt. Indsigelser fremsat efter partiets afslutning kan således som klart udgangspunkt ikke forventes at blive taget til følge.

Skaknævnet stadfæster herefter turneringskomitéens afgørelse.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilfalder klagedepositummet unionen.

Skaknævnets afgørelse:

Turneringskomitéens afgørelse stadfæstes.

Klagedepositummet tilfalder unionen.

Frode Benedikt Nielsen

Torben Østergreen-Johansen

Morten Frank Jensen